

Når det gjelder tema: Topikmarkører i norske og engelske akademiske tekster

Hilde Hasselgård, Oslo Universitet

Author keywords:

Abstract: Foredraget mitt skal handle om en spesiell type setningstemaer, nemlig de som innledes med uttrykk som når det gjelder, med hensyn til, i forhold til, som illustrert i (1) og (2). Slike uttrykk markerer det eksperiensielle temaet eksplisitt, og jeg vil derfor bruke termen topikmarkør om dem.

1. Når det gjelder ordfølgen i Holbergs prosa, finner vi både direkte og invertert ordstilling godt belagt, ... (KIAP-NO)

2. I forhold til den fullstendige, dynamiske relasjonen kan (3.1) da sies å lide av utelatte variabler. (KIAP-NO)

Halliday nevner så vidt slike uttrykk i forbindelse med identifisering av topik når han skriver at eksperiensielt tema noen ganger blir annonsert eksplisitt ved hjelp av uttrykk som *as for*, *with regard to* (1994, 39). Syntaktisk sett er slike temaer adjunkter (av typen 'matter'/'sak'), og derfor markerte. Markeringen er både syntaktisk og tekstuell: topikmarkørene fremhever setningens tema og i tillegg at temaet er nytt eller innebærer en kontrast til, eller fortsettelse av, den foregående konteksten.

Eksempel (3) og (4) viser to engelske setninger med topikmarkører. I foredraget vil jeg se nærmere på distribusjonen og funksjonen til disse markørene i både norsk og engelsk.

3. In terms of ESL materials, there is still not yet a book available on thesis and dissertation writing... (KIAP-ENG)

4. In the case of New Zealand, this stage would have lasted until approximately 1860. (KIAP-ENG)

Tidligere studier jeg har gjort antyder at tematiske saksadjunkter, og dermed topikmarkører, er mer vanlige på norsk enn på engelsk – i alle fall bruker norske studenter dem mer enn britiske studenter i sine akademiske tekster på engelsk (Hasselgård, under utgivelse a og b). For å undersøke fenomenet nærmere, bruker jeg to korpuser: Engelsk-norsk parallellkorpus (ENPC), som inneholder originaltekster og oversettelser på både engelsk og norsk, og KIAP-korpuset, som inneholder akademiske artikler på engelsk og norsk innen lingvistikk, medisin og økonomi. Førstnevnte brukes for å etablere et sett av tilsvarende topikmarkører på norsk og engelsk. De mest frekvente markørene danner grunnlag for den egentlige undersøkelsen, hvor jeg ser på hvordan disse brukes i akademiske artikler på engelsk og norsk. Problemstillingene er følgende:

Hvor frekvente er topikmarkører i engelske og norske akademiske tekster?

Er det forskjeller mellom disiplinene i hvilke uttrykk som blir brukt?

Hva er de tekstuelle funksjonen(e) til saksadjunktene som fungerer som markert tema? Hva slags likheter og forskjeller finnes det mellom språk og mellom disipliner?

LITTERATUR

Halliday, M.A.K. 1994. An Introduction to Functional Grammar. London: Arnold.

Hasselgård, Hilde (under utgivelse/2018a). Phraseological teddy bears: frequent lexical bundles in academic writing by Norwegian learners and native speakers of English. Kommer i M. Mahlberg & V. Wiegand (red.), *Corpus Linguistics, Context and Culture*. Berlin: De Gruyter.

Hasselgård, Hilde (under utgivelse/2018b). Language contrasts, language learners, and metacognition. Kommer i Å. Haukås, C. Bjørke and M. Dypedahl (red.), *Metacognition in Language Learning and Teaching*. Routledge.